

Minister Finansów i Gospodarki

Znak pisma: DPG-III.054.7.2025
Warszawa, 02 stycznia 2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: interpelacji poselskiej nr 13771

Szanowny Panie Marszałku,

w nawiązaniu do interpelacji nr 13771 Pani Poseł Olgi Ewy Semeniuk-Patkowskiej w sprawie narastającego zadłużenia mikrofirm budowlanych oraz konsekwencji dla realizacji kluczowych inwestycji strategicznych, poniżej przedstawiam, w porozumieniu z Ministrem Infrastruktury, szczegółowe odpowiedzi na pytania Pani Poseł:

- 1. Jaka jest aktualna kwota zadłużenia mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw w branży budowlanej według najnowszych danych dostępnych ministerstwu? Proszę o podział na województwa.***

W zakresie analizy sytuacji w poszczególnych branżach Ministerstwo Rozwoju i Technologii (MRiT) korzysta głównie z danych statystyki publicznej, gromadzonych przez Główny Urząd Statystyczny (GUS). GUS gromadzi dane dotyczące szczegółowych wyników finansowych firm zatrudniających pow. 9 pracowników, poprzez przeprowadzenie badania statystycznego co pół roku. Ze względu na dążenie do minimalizowania obciążenia obowiązkami sprawozdawczymi, mikrofirmy nie są zobowiązane do składania pełnych sprawozdań statystycznych. GUS publikuje dane nt. sytuacji w mikrofirmach na podstawie badania próby statystycznej i z dużym opóźnieniem.

Wg danych GUS zadłużenie ogółem firm z branży budowlanej, zatrudniających 10 i więcej pracowników, na koniec II kw. 2025 r. wynosiło nieco ponad **102,25 mld zł, w tym na przedsiębiorstwa: małe przypadło 29,6 mld zł, średnie 39,9 mld zł oraz 32,8 mld zł na przedsiębiorstwa duże**. Kategoria zadłużenie ogółem obejmuje wszystkie zobowiązania przedsiębiorstw, zarówno długo- jak i krótkoterminowe, w tym z tytułu kredytów i pożyczek oraz z tytułu dostaw i usług. MRiT nie dysponuje pełnymi danymi (uwzględniającymi również mikro- i małe przedsiębiorstwa) nt. zadłużenia przedsiębiorstw w przekroju wojewódzkim.

W okresie od II kw. 2024 r. do II kw. 2025 r. widoczny jest wzrost nominalnego zadłużenia firm z sektora budowlanego z 86,78 mld do 102,25 mld zł (o 17,8%). Analiza struktury wzrostu zadłużenia wskazuje, że za większość przyrostu zadłużenia odpowiadają kredyty i pożyczki. Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, które obejmują głównie nieopłacone faktury od kontrahentów (w tym także podwykonawców w branży budowlanej, z których część to mikrofirmy) wzrosły w tym okresie o 6,2% (blisko 2 mld).

Dane pochodzące z Krajowego Rejestru Dłużników (wskazane w interpelacji) obejmują przeterminowane długi, które trafiają do KRД na wniosek wierzyciela. Są to więc dane, które w sposób pośredni przedstawiają problem niewypłacalności firm. Nie ukazują one w przekrojowy sposób zadłużenia i kondycji finansowej całej branży, a problem zatorów płatniczych odzwierciedlają tylko częściowo. Odnosząc się do danych z KRД warto wskazać, że przeterminowane długi, wynoszące w III kw. 2025 r. 1,8 mld zł, stanowią bardzo niewielką wartość w zestawieniu z całkowitym zadłużeniem sektora. Zarejestrowany w KRД dług przedsiębiorstw z sektora budowlanego wzrósł w III kw. 2025, względem II kw., o 2,9%, co oznaczało nominalny wzrost o 50 mln zł. Przy ocenie znaczenia powyższych danych, dla oceny sytuacji sektora warto wziąć pod uwagę jego skalę. Sektor budowlany w 2023 r. (ostatni okres zawierający pełne dane uwzględniające mikroprzedsiębiorstwa) wygenerował 39,9 mld zł zysku netto (z czego ponad 17,5 mld zł wypracowały mikrofirmy). Warto dodać, że dane pochodzące z KRД nie sprawdzają się zbyt dobrze do oceny bieżącej koniunktury gospodarczej, ponieważ dług się kumuluje, a podmiot wpisany do KRД może w nim widnieć nawet do 10 lat.

Również wyniki badań koniunktury gospodarczej, przeprowadzanych przez GUS, nie potwierdzają tezy o znaczącym negatywnym wpływie problemów finansowych na kondycję branży. W badaniu przeprowadzonym w listopadzie 2025 r., spośród 12 możliwych odpowiedzi, przedsiębiorcy z branży budowlanej jako bariery w prowadzeniu działalności najczęściej wskazywali: koszty zatrudnienia (68,4% przedsiębiorców), wysokie obciążenia na rzecz budżetu (49,9%) oraz koszty materiałów (42,6%). Problemy finansowe były drugą najrzadziej wskazywaną przez przedsiębiorców barierą działalności (7,3%). Co więcej, odsetek wskazań na problemy finansowe jako barierę działalności spadł r/r o 1,1 pkt. proc. Dla mikroprzedsiębiorstw wskaźnik był nawet o 0,5 pkt. proc. niższy niż dla ogółu firm i wyniósł 6,8%, co wskazuje, że w opinii samych przedsiębiorców mikro firmy nie mierzą się z większymi problemami finansowymi niż ogół firm z branży.

Branża boryka się z pewnymi problemami, takimi jak wzrost kosztów pracy, koszty materiałów czy brak pracowników. Wzrost kosztów wpływa na wyniki finansowe firm, wskaźnik rentowności obrotu netto za trzy pierwsze kwartały 2025 r. spadł r/r z 5,2% do 4,6%. Spadek marż jest w dużej mierze dostosowaniem po okresie wysokiej inflacji, kiedy marże przedsiębiorstw budowlanych osiągały bardzo wysoki poziom (wskaźnik rentowności obrotu netto wyniósł w 2023 r. 7,6%). Mimo pewnych oznak pogorszenia koniunktury w branży, nie ma oznak kryzysu poważnie zagrażającego w najbliższej przyszłości jej funkcjonowaniu i realizacji kluczowych inwestycji. W 2026 r. można spodziewać się znaczącego ożywienia na rynku budowlanym m.in. w związku z obniżeniem stóp procentowych NBP czy wydatkowaniem środków z KPO, w ramach którego mają być zrealizowane projekty budowlane o wartości 42,3 mld euro.

Uzupełniając ten obraz warto wskazać, że wg danych Biura Informacji Gospodarczej (BIG) we wrześniu br. 48,8 tys. firm z sektora budowlanego miało opóźnione płatności względem banków i kontrahentów (11,4% liczby firm w sektorze budowlanym). W realizowanym w III kw. br., na zlecenie BIG badaniu Skaner MŚP, aż 92% MŚP z sektora budowlanego wskazało, że ma klientów, którzy płacą po terminie. Na powstawanie zatorów płatniczych mają wpływ m.in. zmiany prawne wprowadzone w okresie pandemii. Uruchomiona wówczas procedura uproszczonego postępowania restrukturyzacyjnego przyczyniła się do zwiększenia liczby niewypłacalnych firm. Wg danych Allianz Trade liczba niewypłacalności (90% stanowiły firmy korzystające z uproszczonego postępowania restrukturyzacyjnego) w całej polskiej gospodarce była w 2024 r. o 427% wyższa niż średnia za lata 2016-2019. W toku postępowania restrukturyzacyjnego część zobowiązań

dłużnika nie podlega bieżącej spłacie zgodnie z przepisami prawa, co może wpływać na sytuację finansową jego kontrahentów oraz prowadzić do pogłębienia trudności płatniczych w otoczeniu gospodarczym.

Chociaż problem kontrahentów nieregulujących uczciwie swoich zobowiązań stanowi poważne utrudnienie prowadzenia działalności, to liczba aktywnych firm w sektorze budowlanym wciąż wzrasta. Wg danych GUS w III kw. 2025 r. liczba rejestracji nowych firm w sektorze budownictwa wynosiła ponad 16,3 tys. Wg danych ZUS liczba podmiotów (płatników) prowadzących działalność w sektorze budowlanym wynosiła na koniec września br. ponad 429 tys. co stanowiło wzrost o 2,22% r/r.

2. Czy ministerstwo posiada analizę wpływu narastającego zadłużenia mikrofirm budowlanych na realizację inwestycji strategicznych w Polsce? Jeżeli tak – proszę o jej przedstawienie lub streszczenie.

MRiT nie przeprowadzało oraz nie zlecało analiz dotyczących „wpływu narastającego zadłużenia mikrofirm budowlanych na realizację inwestycji strategicznych w Polsce”. Wnioski z analizy bieżącej sytuacji w branży budowlanej nie skłaniają do stawiania powyższego lub zbliżonych tematycznie pytań badawczych. W Polsce nie mamy do czynienia z masową falą upadłości mikrofirm w sektorze budowlanym. Wg danych ZUS we wrześniu 2025 r. w sekcji Budownictwo funkcjonowało 407,8 tys. mikrofirm, co oznaczało wzrost ich liczby o 2,36% r/r i o 18,72% w porównaniu z 2019 r.

3. Jakie działania interwencyjne planuje rząd, aby poprawić płynność finansową mikro- i małych firm budowlanych, szczególnie w kontekście rosnących zatorów płatniczych?

Poprzez ustawę z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych wprowadzono szereg rozwiązań prawnych, mających zapobiegać powstawaniu zatorów płatniczych. Następnie, rozwiązania te udoskonalone zostały przez ustawę z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych i ustawę z dnia 4 listopada 2022 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych oraz ustawy o finansach publicznych. Wskazane powyżej akty prawne przewidują m.in.:

- maksymalne terminy płatności w obrocie profesjonalnym, po upływie których wierzycielowi przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego do dnia zapłaty, stanowiące sumę stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i – w zależności od stron transakcji handlowej – 8 albo 10 punktów procentowych. Jednocześnie, jeżeli dłużnikiem nie jest podmiot publiczny, strony mogą ustalić wyższe odsetki;
- skrócenie do maksymalnie 30 dni od dnia doręczenia faktury termin zapłaty w transakcjach handlowych, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny (z wyłączeniem podmiotów leczniczych) oraz do maksymalnie 60 dni termin zapłaty w transakcjach, w których wierzycielem jest mikro-, małe lub średnie przedsiębiorstwo, a dłużnikiem duża firma (tzw. transakcja asymetryczna) oraz wprowadzenie zasady, że w przypadku ustalenia między podmiotami równorzędnymi (np. dwiema średnimi firmami) terminu zapłaty dłuższego niż 60 dni – w razie sporu między nimi to dłużnik, a nie wierzyciel będzie musiał udowodnić, że ustalony termin zapłaty nie był rażąco nieuczciwy wobec wierzyciela;

- rozwiązanie, zgodnie z którym postanowienia umowne przewidujące dłuższy termin zapłaty, niż maksymalny termin wskazany w ustawie, są nieważne i – z mocy ustawy – automatyczne zastosowanie ma termin ustawowy, po upływie, którego wierzycielowi przysługują odsetki za opóźnienie w transakcjach handlowych;
- rekompensatę za koszty odzyskiwania należności, od dnia nabycia uprawnienia do odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych, której wysokość jest różna w zależności od wysokości zaległego świadczenia pieniężnego i może wynosić równowartość 40, 70 lub 100 euro oraz zwrot poniesionych kosztów odzyskiwania należności przewyższających kwotę tej rekompensaty;
- administracyjne kary pieniężne nakładane przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na podmioty, które nadmiernie opóźniają się z regulowaniem swoich zobowiązań;
- odsetki ustawowe stanowiące sumę stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 3,5 pkt. proc. - jeżeli strony transakcji handlowej, z wyłączeniem podmiotu publicznego będącego podmiotem leczniczym, przewidziały w umowie termin zapłaty dłuższy niż 30 dni, wierzyciel, który nie jest dużym przedsiębiorcą, może żądać takich odsetek po upływie 30 dni, liczonych od dnia spełnienia swojego świadczenia i doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku, potwierdzających dostawę towaru lub wykonanie usługi, do dnia zapłaty, ale nie dłużej niż do dnia wymagalności świadczenia pieniężnego;
- wprowadzenie mechanizmu rozpoznawania skutków w podatkach PIT i CIT tzw. złych długów (w tym tzw. ulga na złe długi), wierzyciel, który nie otrzyma zapłaty w ciągu 90 dni od upływu terminu określonego w umowie lub na fakturze, może pomniejszyć podstawę opodatkowania o kwotę wierzytelności (z kolei dłużnik ma obowiązek podniesienia podstawy opodatkowania o kwotę, której nie zapłacił).

W polskim systemie prawnym funkcjonują więc już rozwiązania mające na celu przeciwdziałanie opóźnieniom w transakcjach handlowych.

Obecnie na szczeblu unijnym są prowadzone prace nad rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych. Celem projektowanego rozporządzenia jest jeszcze większa ochrona wierzycieli i skrócenie terminów zapłaty. Polska wyraziła poparcie dla koncepcji zawartych w projekcie, jednak wciąż trwają prace nad kompromisową wersją przepisów. Podczas polskiej prezydencji w I poł. 2025 r. nasz kraj czynił daleko posunięte starania, by przełamać impas. Obecnie zadanie to leży w gestii Danii. Dalsze działania i ewentualne nowelizacje przepisów w tym zakresie będą przez nas planowane w zależności od rozwiązań przyjmowanych na poziomie UE. Niemniej stale pozostajemy otwarci na dialog z przedsiębiorcami i deklarujemy analizę wszystkich zgłaszanych postulatów dotyczących potrzeby wprowadzenia ewentualnych modyfikacji w obowiązujących przepisach antyzatorowych, jak również w przepisach związanych z uproszczeniem zasad prowadzenia działalności gospodarczej.

Najmniejsi przedsiębiorcy z branży budowlanej mogą skorzystać również z szeregu doradczych i finansowych działań pomocowych, które mogą poprawić sytuację finansową przedsiębiorstwa, zwiększyć jego produktywność, podnieść efektywność zarządzania czy wesprzeć w procesie odzyskiwania należności.

Bieżącym wsparciem przedsiębiorczości zajmują się instytucje rozwoju Grupy PFR (w tym PARP, BGK, ARP) i urzędy pracy. Wsparcie może być udzielone w różnych formach, np.

w postaci szkoleń, doradztwa czy finansowania. Przedsiębiorcy mogą skorzystać z portalu biznes.gov.pl, na którym są dostępne informacje na temat prowadzenia działalności gospodarczej. W ramach portalu działa Centrum Pomocy Przedsiębiorcy - punkt informacyjny, w którym eksperci Centrum służą pomocą.

Wszystkim podmiotom (instytucjom finansowym, przedsiębiorcom) zainteresowanym informacjami na temat preferencyjnego finansowania ze środków unijnych wsparcia udziela Krajowy Punkt Kontaktowy ds. Instrumentów Finansowych Programów Unii Europejskiej (KPK). Szczególnie ważnym programem jest program InvestEU, który obejmuje m.in. wsparcie zwrotne stanowiące zachętę do inwestycji i poszukiwania nowych możliwości rozwoju. Program umożliwia partnerom inwestycyjnym podjęcie większego ryzyka i wspieranie projektów, z których w innym przypadku mogliby zrezygnować.

O wsparcie doradcze można zwracać się do polskich ośrodków Europejskiej Sieci Przedsiębiorczości (EEN). Eksperti EEN pomagają w znalezieniu partnerów biznesowych, organizują wyjazdy w ramach giełd kooperacyjnych i misji handlowych na całym świecie. EEN wspiera MŚP w dostępie do zamówień publicznych, oferuje pomoc w poszukiwaniu ofert, doradztwo w procesie przetargowym oraz wsparcie w nawiązywaniu kontaktów z zamawiającymi. Eksperti EEN udzielają również wsparcia w zakresie zielonej i cyfrowej transformacji. EEN zapewnia, m.in. doradztwo ds. zrównoważonego rozwoju. Obejmuje to audyt w zakresie podejścia ESG, audyt energetyczny, audyt procesów i przygotowanie firmy do wdrożenia gospodarki o obiegu zamkniętym, obliczanie śladu węglowego przedsiębiorstwa, ocena firmy w kontekście taksonomii, wsparcie przy tworzeniu strategii. W Polsce mamy 27 ośrodków EEN rozlokowanych na terenie całego kraju i zgrupowanych w 4 konsorcjach.

Funkcjonuje również Akademia PARP, która powstała w celu upowszechniania wiedzy o prowadzeniu działalności gospodarczej. Akademia PARP to bezpłatne kursy e-learningowe dla osób chcących założyć lub prowadzących działalność gospodarczą, a także dla wszystkich osób pragnących zwiększyć swoje kompetencje. Kursy są prowadzone w pięciu obszarach: finanse, marketing, prawo, zarządzanie i kompetencje osobiste. Wśród dostępnych kursów są np. Dochodzenie i zarządzanie należnościami od kontrahentów, Odzyskiwanie należności w MŚP, Pozyskiwanie kapitału na działalność MŚP.

4. Czy resort planuje zmiany w systemie zamówień publicznych, które pozwoliłyby lepiej chronić małych podwykonawców, np. poprzez obowiązek szybszych płatności, stosowanie rachunków powierniczych lub surowsze egzekwowanie terminów?

Wsparcie dla polskich przedsiębiorców w systemie zamówień publicznych jest jednym z kluczowych zadań rządu oraz resortu gospodarki. W ostatnich latach, począwszy od uchwalenia ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (dalej: „Ustawa Pzp”) wprowadzono szereg rozwiązań, które znacząco wzmocniły pozycję podwykonawców podczas realizacji zamówień publicznych. Zmiany te były odpowiedzią na zgłaszane przez przedsiębiorców problemy, obserwowane w szczególności na dużych kontraktach, zwłaszcza infrastrukturalnych. Były to m.in. opóźnienia w płatnościach, brak transparentności, nadużywanie pozycji większego przedsiębiorcy – wykonawcy wobec mniejszego – podwykonawcy. Wprowadzono m.in. następujące rozwiązania:

- obowiązek przedstawienia zamawiającemu umowy o podwykonawstwo, aktualizowania informacji w tym zakresie oraz przekazania kopii zawartej umowy,

- zakaz zawierania postanowień kształtujących prawa i obowiązki podwykonawcy w zakresie kar umownych i warunków wypłaty wynagrodzenia w sposób mniej korzystny niż prawa wykonawcy ukształtowane umową zawartą z zamawiającym,
- możliwość dokonania bezpośredniej płatności na rzecz podwykonawcy przez zamawiającego,
- określenie maksymalnego terminu 30 dni na dokonanie płatności na rzecz podwykonawcy.

W celu zwiększenia potencjału polskich przedsiębiorców w zamówieniach publicznych, zgodnie z zapowiedziami premiera Donalda Tuska, resort gospodarki podjął kolejne działania legislacyjne, których celem jest poprawa pozycji konkurencyjnej polskich wykonawców, ze szczególnym uwzględnieniem sektora MŚP. W tym zakresie należy wymienić zmiany w Ustawie Pzp uchwalone latem bieżącego roku, tj.:

- Ustawa z dnia 9 lipca 2025 r. o zmianie ustawy - Prawo zamówień publicznych oraz ustawy o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. 2025 poz. 1165) – wprowadzająca do polskiego systemu prawnego skutki orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, tj. wyroku TSUE w sprawie z dnia 22 października 2024 r. w sprawie C- 652/22 (Kolin), oraz wyroku TSUE wyroku z dnia 13 marca 2025 r. w sprawie C-266/22 CRRC (Qingdao), polegających na możliwości ograniczenia udziału w przetargach w Polsce wykonawcom z państw trzecich;
- Ustawa z dnia 25 lipca 2025 r. o zmianie ustawy - Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2025 poz. 1173), która spowoduje podwyższenie od 1 stycznia 2026 r. minimalnego progu dla stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych oraz ustawy o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi z poziomu 130 000 zł do 170 000 zł - więcej zamówień będzie udzielanych w oparciu o uproszczone zasady, co powinno przełożyć się na większy udział w zamówieniach publicznych przedsiębiorców z sektora MŚP;
- Ustawa z dnia 5 sierpnia 2025 r. o certyfikacji wykonawców zamówień publicznych (Dz. U. 2025 poz. 1235), której celem jest uproszczenie, przyśpieszenie oraz wzmocnienie procesu weryfikacji wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia publicznego. Dla polskich przedsiębiorców, certyfikacja oznacza łatwiejszy i szybszy dostęp do zamówień publicznych.

Należy podkreślić, że wszystkie zmiany, do których doszło w ostatnich latach, zostały bardzo pozytywnie przyjęte przez uczestników rynku zamówień publicznych i znacząco przyczyniły się do zwiększenia dostępności dla szeroko pojętego sektora MŚP, w tym również do zwiększenia ochrony dla podwykonawców. Jest to m.in. efekt otwartości resortu gospodarki na oczekiwania i postulaty zgłaszane przez przedsiębiorców.

Dodatkowo we współpracy z Urzędem Zamówień Publicznych (UZP) podejmowane są działania edukacyjne, skłaniające zamawiających do stosowania narzędzi ustawowych, umożliwiających udział mniejszych wykonawców, nawet w przypadku zamówień o dużych wartościach. Do działań tych należy m.in.: ograniczenie stosowania klauzul abuzywnych w umowach, wprowadzenie mechanizmów waloryzacyjnych chroniących wykonawców przed nadmiernym ryzykiem, wprowadzanie zaleceń dla zamawiających z administracji rządowej, dotyczących dzielenia zamówienia na części, stosowania zaliczek oraz stosowania klauzul społecznych i środowiskowych, stanowiących wsparcie dla mniejszych wykonawców. Realizowane są również szeroko zakrojone programy szkoleniowe

skierowane zarówno do przedsiębiorców, jak i do zamawiających, aby zwrócić ich uwagę na potrzeby wykonawców, w szczególności należących do sektora MŚP.

Szczególną rolę w systemie zamówień publicznych będzie odgrywać również przygotowywana przez MRiT Polityka zakupowa państwa na lata 2026-2029, która stanowi uzupełnienie systemowych zmian w zakresie zamówień publicznych. Projekt w sposób szczególny kładzie nacisk na rozwój potencjału rodzimych przedsiębiorstw, co znalazło odzwierciedlenie w treści I Priorytetu Polityki, jakim jest Budowanie konkurencyjności i potencjału polskiej gospodarki. Wśród zaleceń dla zamawiających projekt wymienia m.in. stosowanie krótkich terminów płatności np. 7 i 14-dniowych, w szczególności w przypadku umów z wykonawcami z sektora MŚP, obowiązkowe płatności częściowe lub zaliczki w umowach, których realizacja wymaga ponoszenia istotnych nakładów wstępnych oraz w realizacji ponad 12-miesięcznych kontraktów, dostosowywanie struktury płatności do specyfiki rynku lub danego sektora, zapewnienie przejrzystego harmonogramu płatności już w dokumentacji zamówienia, tak aby wykonawcy mogli rzetelnie ocenić ryzyko finansowe. Projekt zakłada również Test MŚP, czyli narzędzie dla zamawiających zawierające kluczowe kroki wspierające sektor MŚP w ubieganiu się o zamówienia publiczne. Należy podkreślić, że projekt został przygotowany z uwzględnieniem oczekiwań przedsiębiorców z sektora MŚP.

Niezależnie od powyższego, MRiT wraz z UZP prowadzi przegląd funkcjonowania przepisów Ustawy Pzp. W tym zakresie trwają jeszcze analizy co do kierunków ewentualnych zmian. Celem przeglądu ma być debata na temat propozycji zmian, możliwych i racjonalnych, do Ustawy Pzp, zmierzających do dalszego ulepszania systemu zamówień publicznych w Polsce.

5. W jaki sposób ministerstwo monitoruje ryzyko upadłości mikrofirm budowlanych oraz ich potencjalny wpływ na harmonogramy i koszty inwestycji realizowanych przez państwo?

MRiT nie posiada i nie tworzy narzędzi dedykowanych bezpośrednio bieżącemu monitorowaniu ryzyka upadłości mikrofirm budowlanych oraz ich wpływu na harmonogram i koszt inwestycji realizowanych przez państwo. Monitoring prowadzony jest dla całej gospodarki, z uwzględnieniem sektorów oraz dostępnych przekrojów, w oparciu przede wszystkim o dane pochodzące ze statystyki publicznej. Możliwość dezagregacji danych wg wskaźnika wielkości (np. wyodrębnienie firm mikro lub MŚP) jest ograniczona, a często dostępna z dużym opóźnieniem.

Bezpośredni nadzór nad zadaniami inwestycyjnymi realizowanymi w ramach programów rządowych sprawują wyspecjalizowane w tym celu instytucje np. w zakresie infrastruktury drogowej podlegająca nadzorowi Ministerstwa Infrastruktury Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA). GDDKiA na bieżąco analizuje sytuację na rynku oraz obowiązujące przy realizacji inwestycji procesy, procedury i przepisy prawa. GDDKiA podejmuje niezbędne działania usprawniające proces inwestycyjny, kierując się zasadą poszanowania uzasadnionych interesów zarówno wykonawców, jak i podwykonawców. Zgłaszane do GDDKiA przez podwykonawców kwestie, zgodnie z informacjami pozyskanymi przez Ministerstwo Infrastruktury, dotyczą głównie braku zapłaty wymagalnego wynagrodzenia podwykonawcom i dalszym podwykonawcom. Problem ten jest jednak nieporównywalnie mniejszy niż jeszcze 5-10 lat temu, co wynika m.in. z wprowadzenia w Standardowych Warunkach Kontraktowych (SWK) zapisów chroniących podwykonawców. Zgodnie z obecnie obowiązującymi zasadami, określonymi w SWK,

wykonawca nie może powierzyć bez zgody GDDKiA robót podwykonawcy, a za niezgłoszenie takiego podmiotu przez wykonawcę przewidziana jest kara umowna. Dodatkowo wykonawca jest zobowiązany do przedłożenia do akceptacji GDDKiA projektu umowy o podwykonawstwo. W zakresie dokonywania płatności wykonawca jest zobowiązany do przedkładania GDDKiA dowodów zapłaty wymagalnego wynagrodzenia podwykonawcom i dalszym podwykonawcom biorącym udział w realizacji odebranych robót budowlanych. Dopiero wówczas - po dokonaniu płatności przez wykonawcę na rzecz podwykonawców - GDDKiA dokonuje płatności na rzecz wykonawcy.

6. Czy rząd opracował harmonogram działań na lata 2025-2027, który uwzględni wsparcie dla mikro- i małych wykonawców jako element zapewnienia terminowej realizacji inwestycji strategicznych? Jeżeli tak - proszę o jego przedstawienie.

Rząd nie planuje realizacji specjalnego programu wsparcia dla mikro- i małych wykonawców jako element zapewnienia terminowej realizacji inwestycji strategicznych. Rząd aktywnie wspiera najmniejszych przedsiębiorców m.in. poprzez szereg horyzontalnych działań, których przykłady przedstawione zostały w odpowiedzi na pytanie nr. 3. Ocena obecnej sytuacji w sektorze budowlanym nie wskazuje na istotne ryzyko opóźnień w realizacji inwestycji strategicznych spowodowanych złą sytuacją finansową mikro i małych przedsiębiorstw (vide odp. na pytanie 1.). Ponadto w przypadku realizacji inwestycji publicznych, regulacje mające zapobiegać opóźnionym płatnościami są bardziej restrykcyjne niż w przypadku pozostałych zamówień (vide odp. na pytanie 3. oraz pytanie 5.), przez co firmy realizujące zamówienia publiczne w mniejszym stopniu narażone są na ponoszenie dotkliwych skutków zatorów płatniczych i co za tym idzie nie zachodzi potrzeba pilnej interwencji w celu ich ochrony.

Rząd jest świadomy znaczenia przedsiębiorstw budowlanych dla realizacji kluczowych inwestycji, dlatego też szczególnie istotna jest troska o ich kondycję. Jako przykład troski o to, aby interesy mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw z branży budowlanej były zabezpieczone w należyty sposób, wskazać można działania podejmowane przez GDDKiA - największego publicznego zamawiającego.

GDDKiA każdorazowo pozostaje do dyspozycji i służy wsparciem dla podwykonawców zgłaszających m.in. wnioski o płatność bezpośrednią.

Utrzymanie płynności i stabilności rynku to priorytet dla Ministerstwa Infrastruktury i GDDKiA. Spełnienie tego celu jest możliwe dzięki kontynuacji planów inwestycyjnych i ogłaszaniu kolejnych postępowań przetargowych na realizację inwestycji ujętych w programach rządowych.

Wskazane inwestycje stanowią bogate portfolio, na które składają się nowe odcinki dróg, jak i zadania na istniejącej sieci dróg, w tym związane z ich utrzymaniem. Przedsiębiorstwa z branży budowlanej są kluczowe dla sprawnego, terminowego realizacji wszystkich zamierzeń inwestycyjnych. Kapitał w postaci wykwalifikowanej kadry, oferowane technologie, czy też wieloletnie doświadczenie w realizacji to czynniki, które nie mogą zostać zastąpione.

Każde z zadań realizowanych przez GDDKiA podlega bieżącemu monitoringowi ze strony resortu infrastruktury także w kontekście zgodności z przyjętym harmonogramem prac. Realizowane kontrakty drogowe objęte są systemem nadzoru pełnionego przez wyspecjalizowane podmioty wyłaniane w postępowaniach przetargowych. To utrwalony

od lat i sprawdzony element pozwalający na analizę zaawansowania rzeczowego, dokumentowanie sposobu realizacji, postępów prac, ale również diagnozę kwestii wymagających rozstrzygnięcia pomiędzy zamawiającym i wykonawcą, jak np. roszczeń mogących pojawiać się na różnym etapie prac. Co ważne, Ministerstwo Infrastruktury wspólnie z GDDKiA prowadzi dialog z branżą budowlaną m.in. w formie eksperckich spotkań roboczych i spotkań plenarnych. W październiku br. powołano Forum Inwestycyjne GDDKiA stanowiące platformę komunikacyjną pomiędzy wszystkimi uczestnikami procesu budowy i utrzymania dróg. To kolejny istotny krok w budowaniu stabilności branży i przeciwdziałaniu sytuacji, w której mogłoby dojść do pogorszenia sytuacji wykonawców, podwykonawców i dalszych usługodawców.

Z upoważnienia, z wyrazami szacunku

Michał Jaros

Sekretarz Stanu

/ kwalifikowany podpis elektroniczny /

w Ministerstwie Rozwoju i Technologii